

HELYI HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI TERV **DÉDESTAPOLCSÁNY**

Miskolc, 2005. április

Tartalomjegyzék

I. fejezet: A tervekészítés általános adatai.....	4
I.1. Tervezési szint, készítő neve és címe, dátum.....	4
I.2. A település bemutatása.....	5
I.3. A helyi tervezés szükségességének bemutatása, a tervezés alapjai.....	7
II. fejezet: Ártalmatlanítandó hulladékok mennyisége és eredete.....	9
II.1. A keletkező hulladékok típusa és éves mennyisége.....	9
II.1.1. Nem veszélyes hulladékok.....	9
II.1.2. Szelektíven gyűjtött, kiemelten kezelendő hulladékok.....	9
II.1.3. Csomagolási hulladékok.....	10
II.2. A felhalmozott hulladékok típusa és mennyisége.....	10
II.2.1. Nem veszélyes hulladékok.....	10
II.2.2. A területen felhalmozott, kiemelten kezelendő hulladékok.....	10
II.2.3. Csomagolási hulladékok.....	10
II.3. A településre beszállított és onnan kiszállított hulladékok típusa és éves mennyisége.....	11
II.3.1. Nem veszélyes hulladékok.....	11
II.3.2. A településre beszállított és onnan kiszállított, kiemelten kezelendő hulladékok.....	11
II.3.3. A településre beszállított és onnan kiszállított csomagolási hulladékok.....	11
II.4. A tervezési terület éves hulladékmérlegének bemutatása.....	12
II.4.1. Nem veszélyes hulladékok.....	12
II.4.2. Kiemelten kezelendő hulladékok.....	12
II.4.3. Csomagolási hulladékok.....	12
III. fejezet: A hulladékkezeléssel kapcsolatos alapvető műszaki követelmények.....	13
III. 1. A jogszabályokban meghatározott műszaki követelmények és a területen folyó hulladékkezelésre előírt követelmények ismertetése.....	13
IV. fejezet: Az egyes hulladéktípusokra vonatkozó speciális intézkedések.....	14
V. fejezet: A hulladékok kezelése, a kezelő telepek és létesítmények, a kezelésre felhatalmazott vállalkozások.....	14
V.1. Hulladékok gyűjtése és szállítása.....	14
V.1.1. A területen folytatott hulladékkezelési (hasznosítási, ártalmatlanítási) tevékenység általános ismertetése, értékelése.....	14
V.1.2. A felhalmozott hulladékok tárolásának, helyzetének (problémakörének) ismertetése.....	15

V.2. A települési szilárd hulladékgazdálkodás helyzetelemzésénél előírtakon túl ismertetendő tényezők.....	15
V.2.1. A másodnyersanyag visszanyerés és hasznosítás aránya a tervezési területen.....	15
V.2.2. A területen a települési hulladék részeként keletkező biológiailag lebomló szerves hulladék mennyisége, és ebből a lerakásra kerülő mennyiség, a jelenlegi komposztáló- és egyéb kezelő kapacitás.....	16
V.3. A települési folyékony hulladékkal való gazdálkodás helyzetelemzése.....	16
V.3.1. A településen keletkező települési folyékony hulladék mennyisége, a gyűjtés és kezelés módja.....	16
V.3.2. A települési folyékony hulladék kezelése.....	18
V.4. A települési szennyvíziszappal való gazdálkodás helyzetelemzése.....	19
VI. fejezet: Az elérendő hulladékgazdálkodási célok meghatározása.....	19
VI.1. A hulladékkeletkezés csökkentési célkitűzései a tervezési területen, a tervidőszak végére várhatóan keletkező hulladékok mennyisége és összetétele.....	19
VI.1.1. A képződő hulladék mennyiségének várható alakulása.....	19
VI.1.2. Csökkentési célok.....	21
VI.2. Hulladékhasznosítási, ártalmatlanítási célkitűzések tervezése.....	25
VII. fejezet: A kijelölt célok elérését, illetve megvalósítását szolgáló cselekvési program.....	25
VII.1. Módszerfejlesztési, intézményfejlesztési, ismeretterjesztő, szemlélet-formáló, tájékoztató, oktatási és kutatási-fejlesztési programok.....	25
VII.2. Hulladékgazdálkodási cselekvési program.....	26
VII.2.1. A hulladékhasznosítási, ártalmatlanítási célkitűzések elérését szolgáló intézkedések meghatározása.....	26
VII.2.2. A környezetvédelmileg nem megfelelő és illegális kezelő, lerakó telepek rekultiválásának, felszámolásának feladatai.....	30
VII.3. A tervezett intézkedések végrehajtásának sorrendje.....	30
VIII. fejezet: A hulladékgazdálkodási tervben foglaltak megvalósításához szükséges becsült költségek.....	31

I. FEJEZET: A TERVKÉSZÍTÉS ÁLTALÁNOS ADATAI

I.1 Tervezési szint, készítő neve és címe, dátum

A hulladékgazdálkodás tervezési szintje: helyi

A terv elkészítéséért felelős önkormányzat:

Dédestapolcsány

A hulladékgazdálkodási törvényben (Hgt.) meghatározott célok elérését a hulladékgazdálkodási tervek az alapelvek érvényesítésével segítik elő. Az Országos Hulladékgazdálkodási Tervet (OHT) az Országgyűlés 2002. november 26-án fogadta el, a 110/2002. (XII.12.) OGY határozattal. Az OHT egy stratégiai terv, amelyben meghatározzák a célokat, célkitűzéseket, továbbá az országos szinten szükséges, a célok elérését szolgáló programokat, intézkedéseket, a gazdasági és finanszírozási eszközöket. A Helyi Hulladékgazdálkodási Terv egy teljes körű hulladékgazdálkodási folyamatnak egy helyi szinten történő megvalósítás-orientált tervezési elemét jelenti.

A Hulladékgazdálkodási tervben szereplő adatok az önkormányzat, valamint a termelői és szolgáltatói kör egyedi adatszolgáltatásából, azok kalkulációjából és becslésekből származnak.

Jelen tervekészítés célja: Dédestapolcsány település hulladékgazdálkodási tervének elkészítése a 2005.-2008. közötti időszakra.

A Helyi Hulladékgazdálkodási Terv bázisát a 2002. évi adatok képezik.

A Tervet készítette: FORENTER Kft. (3529 Miskolc, Dessewffy u. 6.)

Miskolc, 2005. február 9.

I.2. A település bemutatása

I/1. Táblázat: A Helyi Hulladékgazdálkodási Terv által érintett település demográfiai adatai

Helység megnevezése	Igazgatási rang	Terület nagysága (hektár)	Lakónépességének száma	Lakásainak száma
A 2002. január 1.-i közigazgatási állapot szerint	A 2002. január 1.-i közigazgatási állapot szerint	2001. január 1-én	2001. február 1.-én	2001. február 1.-én
Dédestapolcsány	község	2944	1682	721

Dédestapolcsány község Borsod-Abaúj-Zemplén megye nyugati részében a vidék egyik legszebb helyén fekvő települése, Kazincbarciktól délnyugatra, Ózdtól délkeletre fekszik. A térség a Bükki Nemzeti Park közvetlen közelében fekszik, és hozzá tartozik a Lázberci-tó Tájvédelmi körzete. Nagyon szép vidék, a környező hegyek megvédik az időjárás viszontagságaitól. Ebből adódóan az ország egyik legszárazabb és leghidegebb vidéke. A tavasz későn érkezik, a nyár rövid, még a legnagyobb kánikula idején is viszonylag hűvösek a reggelek. A környék talaj- és rétegvízben szegény, felszíni vizekben viszont annál gazdagabb. Területén halad át a Bán-patak, északi határától nem messze hozták létre a Lázberci-víztárolót. A Bán-patakhoz Tapolcsányban a Csimás-patak, Upponyánál a Csernely-patak csatlakozik. A Bán-patak az egész terület vízgyűjtője, A Lázberci-víztározóba ömlik. A mesterséges tó, ellátja a környék településeit ivóvízzel. Kedvelt horgászhely, egyéb sportot (úszás, csónakázás) űzni nem lehet. A tó, a patakok, a környező erdő kedvező élőhelyet teremt sok védett, szigorúan védett és egyszerűen csak szép növénynek és állatnak. A környék természetes növénytakaróját a Bükk-hegység vidékére jellemző erdőtársulások (cseres-tölgyesek, gyertyános-tölgyesek, bükkösök) alkotják. A patak völgyekben ártéri társulások (fűz- és égerligetek, mocsári és magaskórós társulások) találhatóak. Az erdészetileg hasznosított felületeket vegyeskorú lágy- és keménylombos, illetve fenyőerdők borítják. A község az Upponyi-hegység kistáj keleti sarkában található, annak hátsó típusú, alacsony középhegységi részén. Felszínét devon és alsókarbon mészkő, homokkő és pala építi fel. Hasznosítható ásványi nyersanyaga a mészkő. A község éghajlata mérsékelt hűvös, mérsékelt száraz, ami inkább csak a kevésbé hőigényes mezőgazdasági növények termesztéséhez megfelelő. A környék talaj- és rétegvízben szegény. A környék talaja döntően agyagbemosódásos barna erdőtalaj. A község nemcsak mészkő lelőhelyéről, hanem kultúrtörténeti emlékeiről, várának maradványairól is híres. Geológiai szerkezeti és annak feltárási, gazdag felszíni formái, vízrajza és élővilága, történelmi és kulturális értékei Magyarország egyik legváltozatosabb és turisztikai szempontból legvonzóbb tájává avatják a régiót.

A közég várjobbágyok lakta falu volt, nevét egy Dedus nevű várjobbágytól az 1221-ben és 1230-ban (oklevelekben említett) Dedus nevű őstől kapta. Az itt lakó várjobbágyoktól Dédes nembelinek is mondják (1247-ben). 1950 -ben Dédes-t és Bántapolcsányt Dédestapolcsány néven egyesítették.

1240-ben a dédesi várjobbágyok azt állították, hogy Tardona területe hozzájuk tartozott, a király azonban Miklós ispánnak adta, s határát leíratta, amelyben szerepel a dédesi jobbágyok földje, és a hegyek között a remeték lakhelye. 1247-ben a várjobbágyok az őket védelmező Miskolc nemzetségbeli Phyle zágrábi prépostnak, Tamás ispánnak és Imrének 12 M-ért eladták, Dédeskő harmadát várépítésre s egy másik hegyet, mely előtte fekszik a falu irányában. A szóban forgó hegy mellett vasművelés folyt. 1254-ben már állt a vár. A várhegy festői tájékán, a Bükk hatalmas helyeitől övezve gyönyörű környezetében fekszik a Dédesi vár. A várnak évszázadokra visszamenő történelmi

múltja van. Régi okiratok és a kutatások az alábbiak szerint ismerjük meg a vár történetét. Dédes várát IV. Béla király híve, az Ákos nemzetségbeli Ernye bán építette. Unokái, mikor Róbert Károly király ellen pártot ütöttek s a debreceni csatában (1317) a király híveitől vereséget szenvedtek, menekülniük kellett. Ebben a várakban kerestek menedéket, de itt nem sokáig tarthatták magukat. Alig csapódik be mögöttük a vár felvonó hídja, felharsan a királyi hadak lihegő kürtje, hogy bosszút vegyen a pártütésért. A királyi hadak bevették Dédes várát, s a hűtlen unokák fejük és javaik elvesztésével lakoltak lázadásukért.

A lázadó „fők” porba hullása után közel egy évszázadon keresztül a vár királyi tulajdon lesz. Ettől az időtől Dédes község története szorosan egybeesik a dédesi vár történetével. A vár fénykora ekkor kezdődik. Gyakran látogatja a pompát kedvelő Károly Róbert fényes kísérettel. Ilyenkor bölényvadászok kürtjétől visszhangzott az erdő rengetege. Nem egyszer sietett ide a visegrádi udvarból a szép és bátor lelkű, de kalandos életű Cillei Borbála, Zsigmond király hitvese, akinek 1424-ben adományozta a várat a király. Tombol az élet Dédes várában. Lovagi tornák vigalmai s országra szóló dús lakomák „dúlnak”. Később a vár a Palóczy, majd a Perényi család birtokába kerül.

A török hódoltság korában a megpróbáltatásoknak és viszontagságoknak hosszú sora viharzik át Dédes vára és tartozékai felett. 1567. április 2-án Hasszán temesvári basa megostromoltatta a várat. A vár kapitánya ekkor Bárius István volt, aki a török sereg ellen 15 napon át vitézül védelmezte a várat. A túlerőben lévő török sereggel szemben azonban a vár védői szinte tehetetlenek voltak. Ezért Bárius István a vár közepén lévő torony alá összehordatta minden puszkaporát s egy hosszú kanócot vezetett oda, mely lassú égéssel időt engedett az elvonulásra. Éjjel aztán mindnyájan elhagyták a várat, amit észrevettek a törökök s nagy örömkialtással rohantak be a nyitva talált kapun.

A diadal mámore csakhamar vérfagyasztó halálhörgéssé és jajkiáltássá vált, minthogy a meggyújtott kanóc tüze éppen akkor ért el a puszkaporhoz, s 400-nál több törököt repített a levegőbe. Megtorlásul Hasszán basa leromboltatta a várat, ami többé nem is épült fel. A korabeli okiratok „lerombolt várnak” (Castrum dirutumnak) említi Dédes várát.

Bántapolcsányról a legrégebbi adatunk a XIV. századból maradt fenn, mikor már meglévő egyházáról értesítenek. A Tapolcsány helynév szláv eredetű, és etimológiailag azonos Nagytapolcsány második névelemével. A bán előtag azzal kapcsolatos, hogy a falu a Bán patak mentén fekszik

Dédes várának tartozékaként, annak sorsában osztozott. Palóczy-birtok volt, majd az utolsó Palóczy halála után, Perényi Péter szerezte meg. Mikor Dédes vára elpusztult, a király Putnok várának tartozékaul rendelte Tapolcsányt, majd 1568-ban Daróczy Máténak adományozta. A török azonban hamarosan elfoglalta. Később még a Daróczyak az urai, ám a XVIII. századtól a Szentmiklóssy család kapta meg. Szentmiklóssy Ferencet 1757-ben iktatták be Tapolcsány birtokába. A reformáció korán elterjedt, a dédesi anyaegyházhoz tartozott. Az 1930-as években 576 fő lakott Bántapolcsányban, közülük 504 fő református volt. A 2042 kat. hold határból 1092 holdat erdőként 599 holdat szántóként hasznosítottak. A terület, döntően törpebirtokosok között oszlott meg.

Egészségügyi ellátása helyben nem volt, iskolája nem működött.

1950-ben Dédes-t és Bántapolcsányt Dédestapolcsány néven egyesítették. A település lélekszáma 1970-ig növekedett, azután csökkent, jelenleg stagnál.

A lakosság száma jelenleg (2004 december): 1785 fő.

I.3. A helyi tervezés szükségességének bemutatása, a tervezés alapjai

A hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvény 35. §-a alapján az országos és a területi hulladékgazdálkodási tervben foglalt célokkal, feladatokkal és a település rendezési tervével összhangban a települési önkormányzat illetékességi területére helyi hulladékgazdálkodási tervet köteles kidolgozni.

A tervet a Nemzeti Környezetvédelmi Programban, a tervezési területre vonatkozó környezetvédelmi programban, a terület- és településfejlesztési, valamint terület- és településrendezési dokumentumokban foglaltakkal összhangban kell kialakítani és a benne meghatározottakat a terület- és településrendezési tervek jóváhagyása, illetve más önkormányzati döntések meghozatala során érvényesíteni kell.

A terv készítésekor figyelembe vettük, illetve felhasználtuk az alábbi környezetvédelmi, hulladékgazdálkodási, vagy ahhoz kapcsolódó országos, területi, helyi terveket, programokat is, hiszen ezekkel összhangban tervezhető csak meg az érintett terület hulladékgazdálkodási terve:

- Országos Hulladékgazdálkodási Terv
- AZ ÉSZAK-MAGYARORSZÁGI STATISZTIKAI RÉGIÓ HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI TERVE
- Nemzeti Környezetvédelmi Program
- Országos Területrendezési Terv

A hulladékgazdálkodási terv célja:

- Segítségével megoldani a tervezési területen élők által legfontosabbnak tekintett helyi hulladékgazdálkodási gondokat, oly módon, hogy teljesüljenek mindazok a jogszabályokban, ill. az Országos Hulladékgazdálkodási Tervben (OHT) és a területi tervekben, stb. meghatározott célok, amelyeket önkormányzati szinten kell végrehajtani, és megvalósításával országos és regionális szinten is javítania kell a környezet állapotán.
- Azoknak a hulladékoknak a bemutatása, amelyek a tervezési területen adóttak (ott keletkeznek, valami miatt ott vannak, de kezelésük nem megoldott vagy elhelyezésük nem tekinthető véglegesnek, illetve az érintett területre beszállított és onnan kiszállított hulladékokat), és azokról az önkormányzatnak kell gondoskodni valamilyen jogszabályi kötelezettség alapján vagy önként vállalt feladatként. A tervezet távlati célja, hogy fel lehessen állítani az ún. Hulladékmérleget, ami megmutatja, hogy a tervezési területen ténylegesen milyen és mennyi hulladékról kell gondoskodni, valamint ezeknél mennyi az aktuális hasznosítási, kezelési arány.

Jelen hulladékgazdálkodási terv a település állapotfelmérésén, az esetleges hiányosságok feltárásán, valamint azok megszüntetésére irányuló cselekvési program kialakításán és megvalósítási eszközrendszerének felállításán alapul.

A Regionális Hulladékgazdálkodási Tervhez illeszkedően legfontosabb feladat a szelektív hulladékgyűjtés megvalósítása, valamint a csatornahálózat kiépültségének szinten tartása és fejlesztése, és az illegális hulladéklerakók kialakulásának megakadályozása.

A települési önkormányzatoknak alapvető ellátási kötelezettsége közé tartozik a településükön keletkező kommunális hulladékok gyűjtésének, szállításának és elhelyezésének megszervezése. A településen a lakossági kommunális hulladék elszállítására az önkormányzat által választott közszolgáltató a Tescom 2000 Kft., amely a települési szilárd hulladékot szervezett gyűjtés keretein belül a településen található hulladéklerakóra szállítja.

A szilárd kommunális hulladék ártalmatlanítása B-A-Z. Megyében kizárólag depónia bázison alapuló lerakással történik, más jellegű kezelési eljárás nincs jelen a megyében. Általánosságban elmondható, hogy érvényesül az egy település – egy szeméttelp gyakorlat, melyeket műszaki védelem és kellő

körültekintés nélkül alakítottak ki, többnyire évtizedekkel ezelőtt. Ezen lerakók kialakításukból adódóan potenciális szennyező forrást jelentenek a talajra, talajvízre, levegőre, tehát elsődleges cél ezek számának csökkentése, felszámolása és rekultivációja kell hogy legyen, új regionális hulladéklerakó-kezelő létesítmények kialakítása mellett.

A borsodi régióban kiemelt fontosságú feladattá vált a hulladékgazdálkodás hosszú távú, jogszabályi követelményeknek megfelelő megoldása. A térség települései már többször próbálkoztak egy korszerű, regionális lerakó kialakításával. Források és megfelelő nagyságú gyűjtőköri terület hiányában ez nem valósult meg. Egy új, az EU előírásainak is megfelelő lerakó kialakítása óriási költséget jelent, melyet egyetlen önkormányzat sem képes magára vállalni. A probléma megoldását az jelentette, hogy Miskolc városa csatlakozott a régió ezirányú törekvéseihez. Ezáltal alakult ki egy olyan gyűjtőköri terület (kb. 260.000 fő), mely lehetővé tette egy korszerű hulladékgazdálkodási rendszer kiépítését és jó eséllyel pályázhatott EU-s, valamint hazai támogatások elnyerésére. Az első lépés az ISPA program támogatásának megpályázása volt.

ISPA projekt keretein belül kialakítás alatt áll a szelektív hulladékgyűjtés kiterjesztése, egy új, EU előírásoknak megfelelő válogatómű, komposztáló és egy korszerű, megfelelő környezetvédelmi biztonságot nyújtó rendszerrel ellátott regionális hulladéklerakó építése.

Miskolc város közgyűlése 1999. november 5-ei határozatával elfogadta, hogy az ISPA anyagi támogatásával a városban keletkező települési szilárd hulladékok környezetvédelmi szempontból megfelelő elhelyezése érdekében regionális hulladéklerakó épüljön. A regionális lerakóhoz Miskolc városán kívül még az első körben további 35 település csatlakozott, akik elhatározásukat később megállapodásban (konzorciumi szerződés) rögzítették.

Az ISPA projekt célja:

Egy komplex hulladékgazdálkodási rendszer kiépítése, szakszerű, a magyar jogszabályoknak, EU normáknak megfelelő hulladékkezelés, gyűjtés, szállítás, ártalmatlanítás, azaz hulladékkeletkezés és az ártalmatlanítás közötti folyamatban az egyes hasznosítható frakciók szelektív gyűjtése és szállítása hasznosítás céljából, a nem hasznosítható anyagok depónián történő elhelyezése, szakszerű kezelése, majd a működési idő elteltével a depónia tájba illeszkedő szakszerű lezárása, utókezelése.

II. FEJEZET: ÁRTALMATLANÍTANDÓ HULLADÉKOK MENNYISÉGE ÉS EREDETE

II.1. A keletkező hulladékok típusa és éves mennyisége

II.1.1. Nem veszélyes hulladékok

II/2. Táblázat: A keletkező nem veszélyes hulladékok és éves mennyiségük [t/év ; m³/év]

Település	Hulladékok fajtánkénti mennyisége					
	1* [t/év]	2*[m ³ /év]	3*[m ³ /év]	4*[t/év]	5*[t/év]	6*[t/év]
Dédestapolcsány	294	33018	0	0	0	0

1*: települési szilárd hulladék

2*: települési folyékony hulladék

3*: kommunális szennyvíziszap

4*: építési-bontási hulladék és egyéb inert hulladék

5*: mezőgazdasági és egyéb inert hulladék

6*: ipari és egyéb gazdálkodói nem veszélyes hulladék

A II/2. Táblázatban a települési szilárd hulladéokra vonatkozó mennyiségi adatok Tescom 2000 Kft. mérései alapján, a települési folyékony hulladékra vonatkozó mennyiségi adatok a lakosegyenérték és a csatornázottság mértéke alapján lettek meghatározva. A lakosegyenérték meghatározásának módja a V.3.1. Fejezetben kerül kifejtésre. A csatornázottságon, a településen 100%-ban kiépült szennyvízelvezető csatornahálózatra, az ingatlanszámhoz viszonyított, 53%-ban rákötött háztartások arányát kell érteni.

A településen a szilárd települési hulladék gyűjtését a Tescom Kft. végzi szervezett keretek között. A begyűjtött kommunális hulladék a településen található hulladéklerakóra kerül elszállításra.

A településen a lakossági szennyvíz elvezetésére kiépült gerincvezetékre rákötött ingatlantulajdonosok aránya 53%-os.

A településen az építkezések alacsony száma miatt építési-bontási és egyéb inert hulladékok elenyésző mennyiségben keletkeznek.

Az önkormányzatok felelősségi körébe tartozó tevékenységekből származó építési-bontási és egyéb inert hulladékmennyiségekről nem áll a rendelkezésünkre adat.

Az önkormányzati adatszolgáltatások alapján kommunális szennyvíziszap, mezőgazdasági és egyéb inert hulladék, ipari és egyéb gazdálkodói nem veszélyes hulladék fajták, nem keletkeznek önkormányzati felelősségi körben.

II.1.2. Szelektíven gyűjtött, kiemelten kezelendő hulladékok

A településen a keletkező egészségügyi hulladékon kívül, az önkormányzat felelősségi körében nem keletkezik a települési szilárd hulladéktól elkülönítetten gyűjtött, kiemelten kezelendő hulladék.

A keletkező egészségügyi hulladék elszállítását az önkormányzat a Meditrade Bt.-vel eseti megbízás alapján szállíttatja el.

A nem önkormányzati felelősségi körbe tartozó cégek és vállalkozások, a keletkező veszélyes és nem veszélyes hulladékainak mennyiségéről a 164/2003 (X.18.) Korm. rendelet értelmében rendszeres bejelentést kell tenni az Észak-Magyarországi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség felé, és ezen hulladékok elszállításáról és ártalmatlanításáról gondoskodni kötelesek.

A hivatkozott kormányrendelet és a 2006-os hulladékgazdálkodási terv felülvizsgálatának pontosításának érdekében az Önkormányzatnak célszerű felülvizsgálnia hulladékgazdálkodási szempontból a közigazgatási területén belül működő vállalkozásokat.

A településen 1998 előtt, az állati tetemek egy dögtemetőben kerültek elhelyezésre, amely 1998 óta nem üzemel, az önkormányzat bezáratta. A napjainkban keletkező állati tetemek elszállítását a lakosság a SZATEV Fehérjefeldolgozó-, Takarmánygyártó és Közszolgáltató Rt. segítségével oldja meg.

Szervezett szelektív hulladékgyűjtés jelenleg nincs a településen.

II.1.3. Csomagolási hulladékok

Az érintett településen a csomagolási hulladékok szelektív hulladékgyűjtése még nem valósult meg.

II.2. A felhalmozott hulladékok típusa és mennyisége

II.2.1. Nem veszélyes hulladékok

Az Észak-magyarországi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség 2002-es adatai alapján, a település közigazgatási területén belül található egy ma is működő depónia. A lerakó neve: Éger dűlői kommunális lerakó. A lerakó tulajdonosa Dédestapolcsány Önkormányzata. A hulladéklerakó tartalmaz települési szilárd hulladékot, a lakosságnál keletkező építési-bontási hulladékot, csomagolási hulladékot, és elég nagy százalékban zöld hulladékot. A depónia átlagvastagsága 3 m, kijelölt területe 2800 m². A lerakón a becsült adatok szerint 7000 m³ hulladék került elhelyezésre. A depónián keletkező biogáz összegyűjtésére nincs kiépített rendszer.

A lerakón felső szigetelés céljából vékony földréteg található, mely részleges takarást biztosít a depóniának. A hulladéklerakó bezárására nincs határidő szabva. Az önkormányzat tájékoztatása szerint a lerakó felülvizsgálata folyamatban van.

A zöld hulladékok egy részét a lakosság a saját ingatlanán hasznosítja.

II.2.2. A területen felhalmozott, kiemelten kezelendő hulladékáramok

A településen felhalmozott, kiemelten kezelendő hulladékok nem találhatóak.

II.2.3. Csomagolási hulladékok

Csomagolási hulladékok a településen nem halmozódtak fel.

II.3. A településre beszállított és onnan kiszállított hulladékok típusa és éves mennyisége

II.3.1. Nem veszélyes hulladékok

II/3. Táblázat: A településről kiszállított nem veszélyes hulladékok típusa és éves mennyisége

Település	Kiszállított hulladékok fajtánkénti mennyisége					
	1* [t/év]	2*[m ³ /év]	3*[m ³ /év]	4*[t/év]	5*[t/év]	6*[t/év]
Dédestapolcsány	0	17655	0	0	0	0

1*: települési szilárd hulladék

2*: települési folyékony hulladék

3*: kommunális szennyvíziszap

4*: építési-bontási hulladék és egyéb inert hulladék

5*: mezőgazdasági és egyéb inert hulladék

6*: ipari és egyéb gazdálkodói nem veszélyes hulladék

A településről települési szilárd hulladék nem kerül kiszállításra, mivel a keletkező települési szilárd hulladék a dédestapolcsányi depónián kerül elhelyezésre.

A II/3-as táblázatban feltüntetett települési folyékony hulladék csatornahálózaton és szippantás útján összegyűjtött mennyisége a nagybarcai szennyvízkezelő telepre kerül. A táblázatban szereplő mennyiségi adat a lakosegyenérték és a csatornázottság mértéke alapján lett meghatározva. A lakosegyenérték meghatározásának módja a V.3.1. Fejezetben kerül kifejtésre. A csatornázottságon a településen a 100%-ban kiépült csatornahálózatra ráköthető ingatlantulajdonosok részarányát kell érteni, amely a településen 53%.

A szennyvízkezelő telepet az ÉRV Zrt. üzemelteti. Az ott keletkező szennyvíziszap mennyiségéről nem áll rendelkezésünkre adat.

II.3.2. A településre beszállított és onnan kiszállított, kiemelten kezelendő hulladékok

A településen kiemelten kezelendő hulladékokként egészségügyi hulladék keletkezik 0,2 t/év mennyiségben, mely hulladékot az önkormányzat a Meditrade Bt.-vel szállíttat el eseti megbízás alapján.

II.3.3. A településre beszállított és onnan kiszállított csomagolási hulladékok

A településre nem szállítanak szelektíven gyűjtött csomagolási hulladékot és miután nem valósult meg a szelektív hulladékgyűjtés nem történik kiszállítás sem.

II.4. A tervezési terület éves hulladékmérlegének bemutatása

II.4.1. Nem veszélyes hulladékok

II/4. Táblázat: A nem veszélyes hulladékok kezelési arányainak bemutatása (hulladékmérleg)

Hulladék	Hasznosítás		Égetés		Lerakás		Egyéb módon kezelt	
	t/év	%	t/év	%	t/év	%	m ³ /év	%
Települési szilárd hulladék	0	0	0	0	294	100	0	0
Települési folyékony hulladék	0	0	0	0	0	0	17655	100
Kommunális szennyvíziszap	0	0	0	0	0	0	0	0
Építési-bontási hulladékok és egyéb inert hulladékok	0	0	0	0	0	0	0	0
Mezőgazdasági és élelmiszeripari nem veszélyes hulladékok	0	0	0	0	0	0	0	0
Ipari és egyéb gazdálkodói nem veszélyes hulladékok	0	0	0	0	0	0	0	0
Összesen	0	0	0	0	294	100	17655	100

A II/4-es táblázatban feltüntetett települési folyékony hulladék mennyisége a lakosegyenérték és a csatornázottság mértéke alapján lett meghatározva. A lakosegyenérték meghatározásának módja a V.3.1. Fejezetben kerül kifejtésre. A csatornázottságon a településen a 100%-ban kiépült csatornahálózatra rákötött ingatlantulajdonosok részarányát kell érteni, amely a településen 53%.

A települési folyékony hulladék kezelt mennyisége a becsült adatok alapján a településen keletkező összes települési folyékony hulladék 54%-a. A fennmaradó 46%-nyi folyékony hulladék mennyiség kezelésének módjáról nem rendelkezünk adatokkal.

A II/4-es táblázatban látható, hogy a településen jelenleg nem folyik sem hulladékhasznosítási, sem hulladékegyesítési tevékenység. A táblázat adataiból jól látható az is, hogy a településen keletkező szilárd hulladék kezelés, a hulladék lerakására korlátozódik.

II.4.2. Kiemelten kezelendő hulladékaaramok

Az önkormányzat felelősségi körébe tartozó 0,2 t/év mennyiségű egészségügyi hulladékot a Meditrade Bt. szállítja el eseti megbízás alapján.

II.4.3. Csomagolási hulladékok

Ezen hulladéktípus esetében hulladékmérleg felállítása nem lehetséges, mivel a csomagolási hulladékok szelektív gyűjtése még nem valósult meg a vizsgált területen.

III. FEJEZET: A HULLADÉKKEZELÉssel KAPCSOLATOS ALAPVETŐ MŰSZAKI KÖVETELMÉNYEK

III.1. A jogszabályokban meghatározott műszaki követelmények és a területen folyó hulladékkezelésre előírt követelmények ismertetése

A tervezési területen, a hulladékgazdálkodással kapcsolatos hatósági feladatokat

- az önkormányzat Jegyzője
- az Észak-Magyarországi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség látja el, (engedélyek kiadása, ellenőrzések)

az érintett szakhatóságok bevonásával.

A településen a hulladékok begyűjtésén, elszállításán és lerakásán kívül egyéb hulladékkezelési tevékenység nem történik.

A következő táblázat a területen hulladékbegyűjtést végző vállalkozások adatait tartalmazzák.

III/5. Táblázat: A területen folyó, hulladékkezelésre kiadott környezetvédelmi hatósági engedélyesek megnevezése, címe, az engedély tárgya, száma

Engedélyes neve	Cím	Telephely	Tárgy*	Engedély száma	Engedély érvényességi ideje
Tescom 2000 Kft.	3642 Bánhorváti Jókai út 8. sz.	n.a.	n.a	n.a	n.a
MEDITRADE Bt.	3508 Miskolc, Fogarasi út 1/A.	3508 Miskolc Fogarasi út 1/A	Veszélyes hulladék begyűjtés és szállítás	14/1204-6/2003	2006
SZATEV Fehérjefeldolgozó és Takarmánygyártó és Közszolgáltató Rt.	3800 Szikszó	3800 Szikszó Külterület	Veszélyes hulladék kezelés	0510000152	n.a
ÉRV Rt.**	3700 Kazincbarcika Tardonai út 1.	n.a	n.a	n.a	n.a

*az a tevékenység, amelynek végzését engedélyezték

** A folyékony hulladékot befogadó nagybarcai szennyvízkezelő telepet az ÉRV Rt. üzemelteti.

IV. FEJEZET: AZ EGYES HULLADÉKTÍPUSOKRA VONATKOZÓ SPECIÁLIS INTÉZKEDÉSEK

Az érintett településen, a hatályos jogszabályokban meghatározottaktól eltérő helyi, vagy egyedi intézkedések nem történtek.

V. A HULLADÉKOK KEZELÉSE, A KEZELŐTELEPEK ÉS LÉTESÍTMÉNYEK, A KEZELÉSRE FELHATALMAZOTT VÁLLALKOZÁSOK

V.I. Hulladékok gyűjtése és szállítása

A vizsgált településről a településen keletkezett összes települési szilárd hulladékot jelenleg a Tescom 2000 Kft. szállítja el, szervezett hulladékgyűjtés (közszolgáltatás) keretein belül a lerakással történő ártalmatlanításra, a dédestapolcsányi hulladéklerakóra. Az önkormányzat felülvizsgálja a jelenlegi közszolgáltató engedélyét, és a vizsgálat eredményétől függően megteszi a szükséges lépéseket.

A kiemelten kezelendő hulladékok begyűjtését a Meditrade Bt. látja el.

V/6. Táblázat: A keletkező települési folyékony hulladékok gyűjtése, szállítása és elhelyezése 2004-ben

Település	Települési folyékony hulladék	
	Gyűjtés, szállítás	Elhelyezés
Dédestapolcsány	n.a.	Nagybarca

Az V/6-os táblázat a tengelyen elszállítandó települési folyékony hulladékkal kapcsolatos tevékenységekre vonatkozik.

A településen tengelyen elszállítandó lakossági folyékony hulladék elszállítására nincs szerződötve közszolgáltató, a pályáztatás folyamatban van. Jelenleg a lakosok eseti megbízások alapján szállítatják el a keletkezett települési folyékony hulladékokat, különböző vállalkozókkal. A települési folyékony hulladék elszállítására a 213/2001. (XI.14.) Korm. rendeletnek megfelelően a közszolgáltatói pályázat kiírása folyamatban van.

V.1.1. A területen folytatott hulladékkezelési (hasznosítási, ártalmatlanítási) tevékenység általános ismertetése, értékelése

Jelenleg a tervezési területen szilárd hulladék újrahasznosítási tevékenység nem folyik.

A településről a csatornahálózaton keresztül összegyűjtött települési folyékony hulladékot a nagybarcai szennyvízkezelő telepen kezelik.

V.1.2. A felhalmozott hulladékok tárolásának, helyzetének (problémakörének) ismertetése

V/7. Táblázat: Engedély nélküli, illegális (vad) lerakók, használaton kívüli vagy nem megfelelő műszaki védelemmel rendelkező lerakók és az ott lerakott hulladékok mennyisége

Helyszín	Lerakott hulladék megnevezése	Státusza	Lerakott hulladék mennyiség [t]	Lerakó állapota	Lerakott hulladék mennyiség [m ³]
Önkormányzati adatszolgáltatás alapján				Észak-magyarországi Környezetvédelmi Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség adatai alapján (2002)	
Dédestapolcsány	Építési-bontási és települési szilárd hulladék	működő	n.a.	Részlegesen takart	7000

A település közigazgatási területén található egy ma is működő hulladéklerakó, így az illegális hulladéklerakatokat az önkormányzat önerőből idejekorán igyekszik felszámolni és az elhagyott hulladékokat a lerakóra szállítani.

A nem megfelelően kialakított lerakók és a kisebb hulladéklerakatok környezeti kockázata:

- potenciális talaj és talajvízszennyező hatásúak és a felszín közeli rétegek vízáteresztő

képessége függvényében a mélyebben fekvő rétegek is szennyeződhetnek.

- Előidézhetik a területen a rágcsálók elszaporodását, melyek az ember számára fertőzésveszélyt jelentenek, veszélyes betegségeket terjesztenek, rontják a település külső megjelenését, és jelentős bűzhatás terhelheti a környezetet.

V.2. A települési szilárd hulladékgazdálkodás helyzetelemzésénél előírtakon túl ismertetendő tényezők

V.2.1. A másodnyersanyag visszanyerés és a hasznosítás aránya a tervezési területen

Az érintett településen jelenleg másodnyersanyag visszanyerés nincs.

Az önkormányzatoknak nem közvetlen feladatuk a hulladékhasznosítás, de az országos és regionális tervekben szereplő hasznosítási arányok eléréséhez szükséges feltétel a szelektív hulladékgyűjtés bevezetése.

A települési szilárd hulladékból történő másodnyersanyag visszanyerés céljából biztosítani kell a hasznosítható papír, fém, üveg, műanyag stb. frakcióknak a hulladék többi részétől történő elkülönített gyűjtését és begyűjtését.

A hasznosítás legfontosabb feltétele a szelektív hulladékgyűjtési infrastruktúra kiépítése, a hulladékgyűjtő szigetek kialakítása, hulladékudvarok kialakítása, a szigetekeken üveg, papír, műanyag, fém hulladékok elkülönített gyűjtésére alkalmas konténerek elhelyezése.

A szelektív hulladékgyűjtés kritikus pontja, azoknak a hasznosítási lehetőségeknek a feltérképezése, amelyek még a gazdaságosan szállítható távolságon belül fogadni képesek a szelektíven gyűjtött hulladékokat.

Az EU-s elvárásoknak megfelelő hulladékkezelési rendszer kialakításával, folyamatosan bevezetésre kerül a szelektív hulladékgyűjtő hálózat kialakítása. A településen 3 gyűjtősziget telepítése tervezhető, amelyek közül egy az iskolánál, a másik két sziget a vegyesboltok mellett kerülhetnek elhelyezésre.

V.2.2. A területen a települési hulladék részeként keletkező biológiailag lebomló szerves hulladék mennyisége, és ebből a lerakásra kerülő mennyiség, a jelenlegi komposztáló- és egyéb kezelő kapacitás

A települési szilárd hulladékban a biológiailag lebomló hányadot a zöld (növényi) és háztartási (konyhai) hulladék mennyisége jelenti.

Az önkormányzatok tevékenysége során „biohulladéknak” tekinthetők, a település parkjainak, közterületeinek fenntartásából származó zöld hulladékok, melyek az esetek többségében a szilárd települési hulladékkal keverve a hulladéklerakóra kerülnek.

A lakosságnál keletkező zöld hulladékok egy részét a lakosság házilag hasznosítja, egy része pedig a települési szilárd hulladék közé kerül, és azzal együtt kerül elszállításra a hulladéklerakókra. Ezen hulladékok mennyiségére nem áll rendelkezésünkre adat.

Az országos csökkentési célkitűzések alapját a Hgt. 56.§.-a tartalmazza, amely szerint meg kell határozni a hulladéklerakóban lerakott biológiailag lebomló szervesanyag-tartalmat. A mért értékhez viszonyítva a lerakással ártalmatlanított biológiailag lebomló szervesanyag-tartalmat

2004. július 1 napjáig	75%-ra
2007. július 1 napjáig	50%-ra
2014. július 1 napjáig	35%-ra

kell csökkenteni.

V.3. A települési folyékony hulladékkal való gazdálkodás helyzetelemzése

V.3.1. A településen keletkező települési folyékony hulladék mennyisége, a gyűjtés és kezelés módja

A települési folyékony hulladék 53%-a a kiépített csatornahálózaton keresztül a nagybarcai befogadóba kerül.

A 213/2001. (XI.14.) korm. rend. alapján települési folyékony hulladék az a szennyvízelvezető hálózaton, illetve szennyvíztisztító telepen keresztül el nem vezetett szennyvíz, amely

- emberi tartózkodásra alkalmas épületek szennyvíztároló létesítményeinek és egyéb helyi közmű pótló berendezéseinek ürítéséből,
- nem közüzemi csatorna- és árokrendszerekből, valamint
- a gazdasági, de nem termelési, technológiai eredetű tevékenységből

származik.

Az illegális hulladék lerakásához hasonlóan – helyenként jóval jelentősebb - problémát jelentenek az illegális folyékony hulladék leürítések is. Ez elsősorban a település széleken, fasorokban jellemző. Az illegális leürítések megakadályozására, a szállítás hatékonyabb ellenőrizhetősége érdekében be kell vezetni a települési folyékony hulladékkezelési közszolgáltatást. A lakosok kötelesek a közszolgáltatást igénybe venni és folyékony hulladéukat az önkormányzat által kijelölt begyűjtő szervezettel szállíttatni, mely szervezet, pedig az önkormányzat által kijelölt befogadóba köteles szállítani. Ezek mellett viszont a régió több településén nincs közszolgáltatás, a szállítást vállalkozók végzik.

A települési folyékony hulladékkal (továbbiakban TFH) kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeit a 213/2001. (XI.14.) Korm. rendelet szabályozza.

A Hgt. előírja azt, hogy az önkormányzat köteles közszolgáltatást biztosítani, a közszolgáltatót helyi rendeletben megnevezni. Az önkormányzat felelőssége a kiválasztás során vizsgálni azt, hogy a szükséges engedélyekkel rendelkezik-e a szolgáltató, és csak azokat pályáztathatja, amelyek az összes jogszabályi feltételnek megfelelnek. A Hgt. 20. §-a egyértelműen meghatározza a települési folyékony hulladékra vonatkozó előírásokat, az ingatlantulajdonosok kötelezettségeit.

Az ingatlantulajdonosok felelőssége az ingatlan területén keletkező szennyvíz tárolására szolgáló létesítmények előírás szerinti megépítése, a keletkező szennyvizek elszállíttatása, amely az erre a feladatra jogosult, megfelelő engedéllyel rendelkező közszolgáltató igénybevételével lehetséges.

A hulladékszállítási tevékenység engedélyköteles tevékenység, mely tevékenységet a környezetvédelmi előírások betartása mellett, a hulladék sajátosságait figyelembe vevő speciális szállítójárművel lehet végezni. A tevékenység végzése megfelelő szaktudást és felszereltséget igényel. A szállítást végző felelőssége, hogy a birtokában lévő hulladékot engedéllyel rendelkező

kezelőnek adja át, további kezelésre.

Általános tapasztalat, hogy a vezetékes ivóvízellátás fejlettsége nem áll arányban a csatornahálózat kiépítettségével, illetve ahol kiépült a csatornahálózat ott sem teljes a rákötöttség. A keletkező szennyvíz jelentős része tehát szennyvíztárolókba kerül.

A szennyvíztárolókra általánosan a következő megállapítások tehetők:

- Általában engedély nélkül létesültek, szakszerű műszaki segítség nélkül
- Döntő többségük korszerűtlen vagy használatuk a talaj és talajvízkészlet folyamatos szennyezését eredményezi
- Nem vízzáróan alakították ki a medencéket, gyakran szándékos az elszivárogtatás, ezáltal közvetlenül szennyezik a talajt és a talajvizet
- Az önkormányzatok részéről nincs kellő kapacitás állapotuk rendszeres ellenőrzésére

Ezen tényezők mellett a szennyvíztisztító telepekre kerülő folyékony hulladék mennyiségét tovább csökkentik a főként a korábbi évekre, illetve a bázisévre igen jellemző illegális szennyvízkiürítések.

Mivel a legtöbb érintett településről nincs adat a települési folyékony hulladékra vonatkozóan, így annak mennyiségi meghatározása, számítással az alábbiak szerint történik. Célszerű lakosegyenértékben (továbbiakban *Leé*) megadni a kezelendő mennyiségeket és kapacitásokat, (mely megegyezik az EU-ban használatos mértékegységgel is). Az önkormányzati adatszolgáltatás szerint a településen az átlagos vízfogyasztás 67,5 liter/fő naponta és a fogyasztott vízmennyiségből mintegy 80%-ban lesz szennyvíz.

Az alkalmoszerű szippantás miatt, a tárolóeszközökben gyűjtött települési folyékony hulladék jellegzetessége, hogy – mivel nem a keletkezés időpontjában kerül szippantásra és elszállításra -, a tárolóeszközök zárt építése esetén is van veszteség a párolgás miatt, illetőleg a hosszabb idejű tárolás ideje alatt meginduló biológiai folyamatok következtében végbemenő természetes sűrűsödésből eredően.

Az elszállítandó települési folyékony hulladék mennyiségének számbavétele során számolni kell azzal, hogy a települési folyékony hulladék tárolására szolgáló egyedi tárolók, szennyvízártnak nem zártak, aminek következtében további veszteség jelentkezik, vagyis a tengelyen elszállítandó települési folyékony hulladék mennyiség kevesebb lesz.

Amennyiben a tárolók zártak, a tárolás során adódó párolgás miatt a keletkező nyers szennyvíznél 20%-kal kevesebb szennyvízmennyiség kezeléséről kell gondoskodni. Amennyiben a tároló nem zárt, a keletkező nyers szennyvíznek csak kb. a tizenketted része (8-9%) marad a tárolóban.

V/8. Táblázat: A keletkező települési folyékony hulladék mennyisége

	Leé [m³/év/fő]	Mennyiség [m³/év]
Települési folyékony hulladék	19,63	33 018,87

V/9. Táblázat: Az egyedi szennyvíztárolókból begyűjtött települési folyékony hulladék mennyisége

	Begyűjtött mennyiség	Kezelési mód
--	-----------------------------	---------------------

	[m ³ /év]	
Települési folyékony hulladék	17 655,19	Szennyvíztisztító telepen történő kezelés

A rendelkezésünkre álló adatok alapján a településen 33 018,87 m³ települési folyékony hulladék keletkezik. Ebből a mennyiségből 117 500 m³ szennyvíz csatornahálózaton keresztül, és a fentebb leírtak alapján 155,18 m³ szennyvíz tengelyen szállítva kerül a nagybarcai befogadóba.

V.3.2. A települési folyékony hulladék kezelése

A következő táblázat a település szennyvízcsatorna ellátottságát mutatja 2002-ben.

Település	Szennyvízelvezető hálózat	Rákötések aránya [%]
Dédestapolcsány	Kiépítve	53

Jelenleg a lakások közel 53%-ban csatlakoztak a csatornahálózatra. A településen a gerinchálózat kiépítettsége 100%-os, de még mindig jelentős a helyi tárolókban, szennyvízárkákban gyűjtött települési folyékony hulladék aránya, melyek nem zárt rendszerűek és szippantásuk több helyen nem rendszeres.

V.4. A települési szennyvíziszappal való gazdálkodás helyzetelemzése

A településen az önkormányzat felelősségi körében nem keletkezik szennyvíziszap.

VI. FEJEZET: AZ ELÉRENDŐ HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI CÉLOK MEGHATÁROZÁSA

A tervezési területen az elérendő hulladékgazdálkodási célokat a Hgt., az Országos Hulladékgazdálkodási Terv és az Észak-Magyarországi statisztikai régió hulladékgazdálkodási tervében megfogalmazott célkitűzések alapján határoztuk meg.

VI.1. A hulladékkeletkezés csökkentési célkitűzései a tervezési területen, a tervidőszak végére várhatóan keletkező hulladékok mennyisége és összetétele

VI.1.1. A képződő hulladék mennyiségének várható alakulása

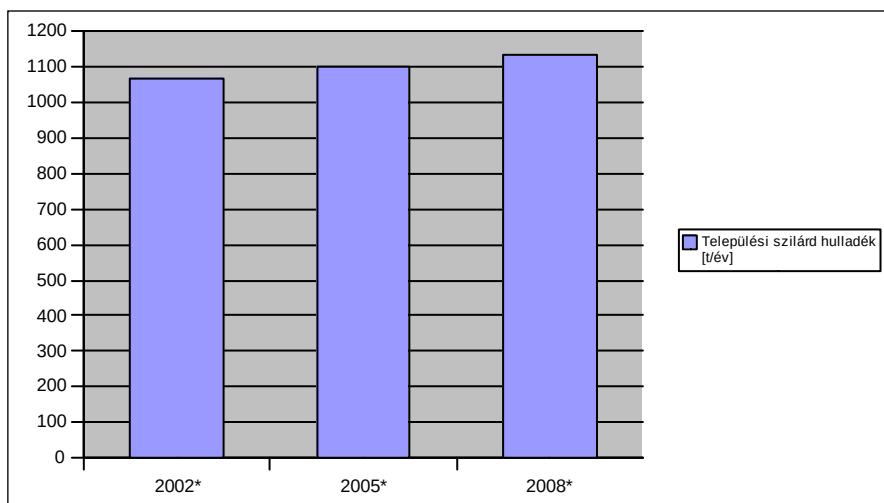
VI/10. Táblázat: A nem veszélyes hulladékok keletkezésének tervezett mennyisége [t/év]

Hulladék	2002*	2005*	2008*
Települési szilárd hulladék [t/év]	1067	1100	1133
Települési folyékony hulladék [m ³ /év]	34 669,81	33 018,87	31 367,93
Építési-bontási hulladékok és egyéb inert hulladékok	n.a.	n.a.	n.a.

A VI/10. Táblázatban és az 1. ábrán látható, hogy a települési szilárd hulladék mennyisége tömegében

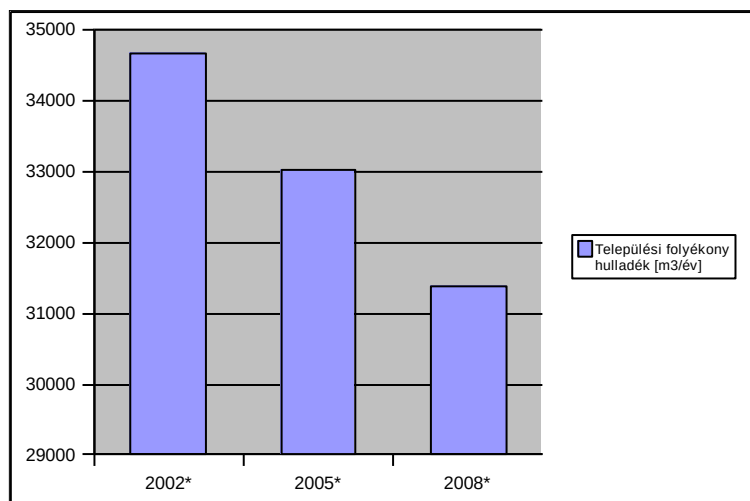
csak kis mértékben fog növekedni, a csomagolóanyagok térnyerése miatt azonban a hulladékok térfogatának évi 2-3%-os növekedése várható

1. ábra: Települési szilárd hulladék várható mennyisége [t/év]

A szippantott települési folyékony hulladék mennyisége, a szennyvízelvezetési program előrehaladtával, folyamatosan csökkenő tendenciát mutat 2. ábra, de a csatornázottság arányának növekedésével, és a szennyvíztisztító telepek létesítésével az évente keletkező kommunális szennyvíziszap mennyiségének növekedése várható.

2. ábra: A szippantott települési folyékony hulladék várható mennyisége [m³/év]

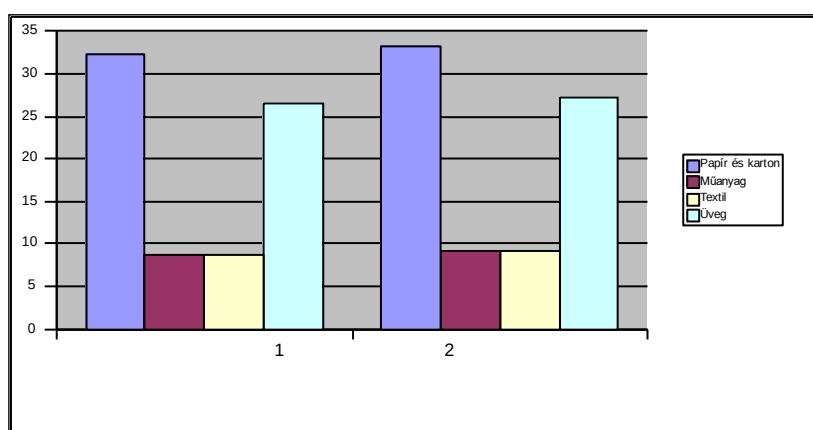

Az egészségügyi hulladékok, valamint az elektromos és elektronikai hulladékok mennyisége terén is növekedés várható.

VI/11. Táblázat: A képződő települési szilárd hulladékból szelektíven gyűjtött hulladékok tervezett mennyisége [t/év]

Hulladék	2005 [t/év]	2008 [t/év]
Papír és karton	32,34	33,31
Műanyag	8,82	9,1
Textil	8,82	9,1
Üveg	26,46	27,25
Összesen	76,44	78,7

3.ábra: A képződő települési szilárd hulladékból szelektíven gyűjtött hulladékok tervezett mennyisége

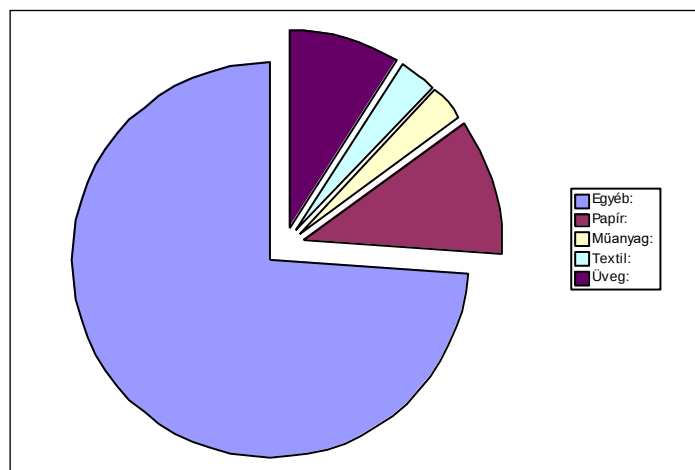

A fenti mennyiségeket a szolgáltatótól kapott mennyiségek és a régióra vonatkozó hulladékgazdálkodási célkitűzések alapján határoztuk meg.

A tervezési területen 2002-ben keletkezett szilárd hulladék mennyisége 285 t. Az ebben lévő, de jelenleg nem hasznosított hulladékok szakirodalmi adatok alapján az alábbi megoszlásban vannak jelen. 4. ábra:

- Papír: 11% (31,35 t),
- Műanyag: 3% (8,55 t),
- Textil: 3% (8,55 t),
- Üveg: 9% (25,65 t),
- Egyéb: 74% (210,9 t),

4.ábra: Hulladékok megoszlása [%]

A régióra vonatkozó célkitűzések szerint, a szelektív hulladékgyűjtés feltételeinek megvalósulását követően 2005-re a fenti hasznosítható hulladékok 50%-át, 2008-ra pedig közel 75%-át kell elkülönítetten összegyűjteni.

VI.1.2. Csökkentési célok

A hulladékképződés megelőzése, valamint a keletkező hulladék mennyiségének és veszélyességének csökkentése érdekében előnyben kell részesíteni:

- Az anyag- és energiatakarékos, hulladékszegény technológiák alkalmazását
- Az anyagnak, illetőleg a hulladéknak a termelési-fogyasztási körfolyamatban tartását
- A legkisebb tömegű és térfogatú hulladékot és szennyező anyagot eredményező termékek előállítását
- A hulladékként kockázatot jelentő anyagok kiváltását

Újrahasználat, szelektív gyűjtés, hasznosítás:

A keletkezett hulladékot, ha az ökológiailag előnyös, műszakilag lehetséges és gazdaságilag megalapozott, hasznosítani kell.

Amennyiben a hasznosítás gazdasági és technológiai feltételei adottak, a hulladékot a hasznosítás elősegítése érdekében a hasznosítási lehetőségeknek megfelelően elkülönítve kell gyűjteni (szelektív hulladékgyűjtés).

A hulladékban rejlő anyag és energia hasznosítása érdekében törekedni kell a hulladék legnagyobb arányú ismételt felhasználására, a nyersanyagoknak hulladékkal történő helyettesítésére, valamint – ha ezek nem megoldhatók – a hulladék energiahordozóként való felhasználására.

Komposztálás, biogáztermelés:

A biológiailag lebontható anyagok minél nagyobb arányát kell komposztálással, illetve biogáz termeléssel hasznosítani. A biohulladék kezelését és a komposztálás műszaki követelményeit a 23/2003. (XII.29.) KvVM rendelet szabályozza.

A településen a komposztálás megvalósulásának egyik útja lehet a házi komposztálás népszerűsítése is.

Ártalmatlanítás:

Ártalmatlanításra csak az a hulladék kerülhet, amelynek anyagában történő hasznosítására vagy energiahordozóként való felhasználására a műszaki, illetőleg gazdasági lehetőségek még nem adóttak, vagy a hasznosítás költségei az ártalmatlanítás költségeihez viszonyítva aránytalanul magasak.

Tilos hulladékot elhagyni – a gyűjtés, begyűjtés, tárolás, lerakás szabályaitól eltérő módon - felhalmozni, ellenőrizetlen körülmények között elhelyezni, kezelni.

A hulladékgazdálkodás célrendszere:

- Hulladékképződés megelőzése, keletkező hulladék veszélyességének csökkentése
- Újrahasználat, hasznosítás
- Biztonságos ártalmatlanítás

Megelőzés:

Megelőzési intézkedéseket kell biztosítani, a képződő, kezelendő hulladék mennyiség csökkentésére. Ennek érdekében ösztönözni kell a hulladékszegény technológiák bevezetését, az újrahasználat és a tartós termékek piacra kerülését, valamint a fogyasztói szokásokat ebbe az irányba befolyásoló tájékoztató, felvilágosító munkát.

A veszélyes hulladékok terén a képződés megelőzése és a veszélyesség csökkentése a fő cél. Ennek érdekében mérsékelni, korlátozni kell a veszélyes anyagok felhasználását (toxikus nehézfémek, POP, VOC, PIC agyagok stb.), és ösztönözni kell a hulladékszegény technológiák alkalmazását, a gyártási maradékok visszaforgatását.

Hasznosítás:

A hasznosítás terén az EU-s előírásoknak megfelelően a csomagolási hulladék hasznosításában 2005-ig el kell érni az 50%-os hasznosítási arányt; a lerakott települési hulladék biológiailag lebomló szervesanyag-tartalmát 2004-ig az 1995-ben képződött mennyiség 75%-ára, 2007-ig 50%-ára 2014-ig 35%-ára kell csökkenteni; a gumiabroncs hulladék 2003-tól, a gumiőrlemény 2006-tól életbe lépő lerakási tilalmára tekintettel ezek elkülönített begyűjtését és hasznosítását meg kell oldani. (Országos Hulladékgazdálkodási Terv 2003-2008).

Összességében el kell érni, hogy az időszak végére képződő, nem biomassza jellegű hulladék mintegy felének anyagában történő, vagy energetikai hasznosítása megvalósuljon, lerakása pedig csak a más módszerrel nem ártalmatlanítható hulladék kerülhessen.

A biológiai úton lebontható növényi és állati hulladék lerakását teljes egészében meg kell szüntetni, és ennek érdekében a talajba közvetlenül vissza nem forgatható hulladék kezelésére komposztáló, biogáz-előállító és felhasználó, illetve bioenergia hasznosító létesítményeket kell kialakítani. E létesítményekben kell megoldani az élelmiszer-ipari hulladék kezelését is. Ezzel párhuzamosan be kell zárni és szükség esetén fel kell számolni a döggutakat és állati hulladéklerakókat, és átfogó rendszert kell kiépíteni az állati eredetű hulladék feldolgozására. A fertőzésveszélyes hulladékot égető berendezésben kell ártalmatlanítani.

A kiemelten kezelendő hulladékáramok esetében gondoskodni kell ezen hulladékfajták anyagspecifikus kezelési szabályainak kidolgozásáról, a többi hulladéktól való elkülönített gyűjtési begyűjtési és kezelési, ezen belül hasznosítási rendszerének kiépítéséről, illetve ezek megvalósulási feltételeinek megteremtéséről. Állami intézkedések szükségesek a begyűjtőrendszerek kialakításának ösztönzésére, a hasznosítás (anyagában vagy fűtőanyagként történő) elősegítésére, a veszélyes összetevők csökkentésére vonatkozóan.

A szennyvíziszapok jelenlegi hasznosítási arányát növelni kell 2008-ig. A hasznosításra nem

alkalmas iszapok mennyiségét a szennyvíz és az iszapok előkezelésével a lehető legkisebbre kell csökkenteni.

A veszélyes hulladékok terén növelni kell a hasznosítás mértékét, 2008-ig el kell érni legalább a 30%-os hasznosítási arányt.

Ki kell alakítani a hulladékanyagok hasznosításának EU-komform műszaki követelményrendszerét (szabványok) a jelenlegi szabályozás figyelembevételével.

Biztonságos ártalmatlanítás:

Az ártalmatlanítás területén biztosítani kell, hogy csak a nem hasznosítható hulladék kerüljön lerakásra, és a nem megfelelően kialakított hulladéktárolók és -lerakók legkésőbb 2009-ig bezárásra, felszámolásra, illetőleg az előírásoknak megfelelően felújításra kerüljenek. A hulladék környezetvédelmi szempontból megfelelő égetési feltételeit biztosítani nem tudó berendezéseket legkésőbb 2005-ig fel kell újítani, vagy be kell zárni, illetőleg az ilyen hulladékégetést le kell állítani.

A végső lerakóhelyre kerülő veszélyes és nem veszélyes hulladék mennyiségét egyaránt mintegy 20%-kal kell csökkenteni.

Települési szilárd hulladék:

Az országos csökkentési célkitűzések alapjait a Hgt. tartalmazza. Ezek szerint a hulladéklerakókra méréssel megállapított mennyiségek kerülnek lerakásra. Meg kell határozni a hulladéklerakóban lerakott hulladékok – szabványnak megfelelően mért – összetételét és az összetevők tömeg szerinti megoszlását, ezen belül a biológiailag lebomló szervesanyag-tartalmát.

A hulladékká vált csomagolóanyagok esetében 2005. július 1. napjáig el kell érni, hogy a hulladékká vált csomagolóanyagok legalább 50%-a hasznosításra kerüljön, ezen belül legalább 25%-a anyagában kerüljön hasznosításra úgy, hogy ez az arány minden anyagtípusnál legalább 15% legyen.

Települési folyékony hulladékok:

A szippantott települési folyékony hulladék mennyisége folyamatosan csökken a csatornázási és szennyvízelvezetési program előrehaladtával. A cél, a településen lévő összes ingatlan rákötése a szennyvízelvezető hálózatra, az ingatlanokon lévő egyedi (általában nem vízzáró) szennyvíztárolók megszüntetése, azaz a települési folyékony hulladék keletkezésének, illetve talajba való jutásának a minimálisra szorítása, mely végzése folyamatos.

A szennyvízelvezető hálózatra rá nem kötött ingatlanok hálózatra való csatlakoztatásáig, el kell érni ezen ingatlanokon lévő szennyvíztároló létesítményekből a szennyvíz minél nagyobb arányú összegyűjtését és elszállítását a szükséges engedélyekkel rendelkező szennyvíztisztítóba.

Az önkormányzatnak szorgalmaznia kell a csatornahálózatra történő rákötéseket, a talaj- és talajvízszennyezés mértékének csökkentése érdekében. Ennek okán az érintett településen önkormányzati rendeletben talajterhelési díjtételt kell meghatározni. A bevezetésre került talajterhelési díj megfizettetése segíteni fogja a rákötések számának növelését, azonban további akciók, kötelezések szükségesek a kiépült csatornahálózat minél jobb kihasználtságának eléréséhez.

Kommunális szennyvíziszap:

A kommunális szennyvíziszap mennyisége a csatornázási, szennyvíztisztítási program előrehaladásával abszolút értelemben folyamatosan növekedni fog. A keletkező és hasznosítandó iszapmennyiséget a szennyvíztisztítási és iszapkezelési technológiákkal csökkenteni kell. A hasznosításra nem alkalmas iszapok mennyiségét fokozatosan csökkenteni kell a közcatornába

vezetett ipari szennyvizek minőségének szigorú ellenőrzésével, szükség esetén korlátozásokkal. Meg kell valósítani a képződő szennyvíziszapok olyan előkezelését, amely lehetővé teszi az iszapok mezőgazdaságban való hasznosítását, vagy a hulladék lerakására, illetve égetésére vonatkozó követelmények betartását.

A keletkezett szennyvíziszapok felhasználása történhet a mezőgazdaságban vagy az energiaiparban.

A szennyvizek és szennyvíziszapok mezőgazdasági felhasználásának és kezelésének szabályait az 50/2001. (IV.3.) Korm. rendelet; A hulladékok égetésének műszaki követelményeiről, működési feltételeiről és a hulladékégetés technológiai kibocsátási határértékeiről 3/2002. (II.22.) KöM rendelet; A biohulladék kezelését és a komposztálás műszaki követelményeit a 23/2003. (XII.29.) KvVM rendelet szabályozza.

Építési-bontási hulladék és egyéb inert hulladék:

Csökkentési célkitűzés a technológiák ismeretében nem lehetséges, tekintettel arra, hogy a szakértői vélemények hosszútávon is a keletkező hulladék mennyiségének évenkénti kis mértékű növekedését jósolják (15 éves távlatban is). A lerakandó inert hulladék mennyiségének csökkentése egyedül a feldolgozó, hasznosító kapacitás növelésével lehetséges. Az előkezelt inert hulladék elhelyezése történhet új építmények alapján, útépítés során, a teherviselő rétegben, ha a jogszabály másképp nem rendelkezik.

Lakossági és intézményi veszélyes hulladékgyűjtés, kezelés:

A tapasztalatok alapján a lakossági és intézményi veszélyes hulladékok gyűjtésére hulladékudvaron kerülhet sor. A lakosságnál jellemzően elforduló veszélyes hulladékok lehetnek:

- lejárt szavatosságú gyógyszerkészítmények,
- olajos flakonok,
- használt étkezési zsírok-, olajok,
- szárazelemek,
- számítástechnikai hulladékok, stb.

Ezen hulladékok gyűjtésére az önkormányzatnak előzetes egyeztetések alapján megállapított határidőig megoldási javaslatot, megvalósítási koncepciót célszerű kidolgoznia.

Kiértékelés:

A településen a döngút 1986-ban, a dögtelep 1998-ban szűnt meg. A település önkormányzata 2005-ben pályázatot tervez beadni a dögtelep végleges felszámolása érdekében.

Jelenleg a településen szennyvíziszap nem keletkezik az önkormányzat felelősségi körében.

VI. 2. Hulladékhasznosítási, ártalmatlanítási célkitűzések tervezése

Az önkormányzatnak közvetlen módon nem feladata a területén keletkező hulladék hasznosítása, nem feladata hasznosító létesítmények kialakítása, azonban a jogszabályok ismeretében terveznie kell a területén keletkező hulladék jövőbeni hasznosítási céljait. Ennek érdekében az önkormányzat a közigazgatási területén bejelentett vállalkozásokat és önkormányzati intézményeket a hulladékkal kapcsolatos nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségekről szóló 164/2003. (X.18.) Korm. rendelet értelmében célszerű felülvizsgálnia.

Tekintettel a Hgt. által megfogalmazott biológiailag lebomló hulladékok csökkentési koncepciójára vonatkozó előírásokra, 2008-ig elsődleges prioritása kell, hogy legyen a **zöld- és biohulladékok** komposztálásának. A településen az önkormányzat célkitűzése a házi komposztálás kialakításának, elterjesztésének szorgalmazása.

A községben a szennyvízelvezető csatornahálózat gerincvezetékének kiépültsége 100%-os, de az ingatlanszámhoz viszonyított rácsatlakozási arány jelenleg 53%. Ennek az aránynak a növelésére törekedni kell. Ennek érdekében az önkormányzatnak rendeletben kell szabályoznia a talajterhelési díj megállapításának feltételeit.

A **hasznosítható hulladékok esetében** az előkészítő, feldolgozó és hasznosító rendszert helyi szinten kell kialakítani, vagy az adott településnek csatlakoznia kell egy már meglévő működő rendszerhez.

A hulladékok hasznosítási és ártalmatlanítási céljai a helyi és a regionális tervben azonosak.

VII. FEJEZET: A KIJELÖLT CÉLOK ELÉRÉSÉT, ILLETVE MEGVALÓSÍTÁSÁT SZOLGÁLÓ CSELEKVÉSI PROGRAM

VII.1. Módszerfejlesztési, intézményfejlesztési, ismeretterjesztő, szemlélet-formáló, tájékoztató, oktatási és kutatási-fejlesztési programok

A hulladékgazdálkodás alapelvei:

A hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvény meghatározza a hulladékgazdálkodás alapelveit, szabályait.

A törvény alapján a hulladékgazdálkodási célok elérése érdekében a következő alapelveket kell érvényesíteni:

- A megelőzés, ezen belül az integrált szennyezés-megelőzés elve
- Az elővigyázatosság elve
- A gyártói felelősség elve
- A forgalmazói felelősség elve
- A megosztott felelősség elve
- Az elvárható felelős gondosság elve
- Az elérhető legjobb elvárás elve
- A szennyező fizet elv
- A közelség elve
- A regionalitás elve
- Az önellátás elve alapján ennek megfelelő ártalmatlanító hálózatot célszerű kialakítani és üzemeltetni
- A fokozatosság elve
- A példamutatás elve
- A költséghatékonyság elve

Minden tevékenységet úgy kell megtervezni, hogy:

- Az a környezetet a lehető legkisebb mértékben érintse
- A környezet terhelése és igénybevétele csökkenjen
- Ne okozzon környezetveszélyeztetést, illetve környezetszennyezést

- Biztosítsa a hulladékképződés megelőzését
- A keletkező hulladék mennyiségének és veszélyességének csökkentését
- A hulladék hasznosítását
- Környezetkímélő ártalmatlanítását

Az önkormányzatoknak biztosítani kell, hogy az írott és elektronikus sajtón és egyéb tájékoztatási és szemléletformálási eszközökön keresztül az egyes hulladékgazdálkodási szakmai programokat a nagy nyilvánosság megismerje, elősegítve ezzel a lakosság minél szélesebb körének bevonását a programok végrehajtásába. Folyamatosan fejleszteni kell az adatszolgáltatási és -kezelési rendszert, valamint a hulladékgazdálkodási monitoring eszközparkot.

VII.2. Hulladékgazdálkodási cselekvési program

VII.2.1. A hulladékhasznosítási, ártalmatlanítási célkitűzések elérését szolgáló intézkedések meghatározása

A cselekvési program célja:

Egy hulladékgazdálkodási rendszer kiépítése, szakszerű, a magyar jogszabályoknak, EU normáknak megfelelő hulladékkezelés, gyűjtés, szállítás, ártalmatlanítás, azaz hulladékkeletkezés és az ártalmatlanítás közötti folyamatban az egyes hasznosítható frakciók szelektív gyűjtése és szállítása hasznosítás céljából, a nem hasznosítható anyagok depónián történő elhelyezése, szakszerű kezelése, majd a működési idő elteltével a depónia tájba illeszkedő szakszerű lezárása, utókezelése.

Az ártalmatlanítás módja továbbra is a depónián történő elhelyezés, de rendezett módon és a lerakott hulladékmennyiség jelentős csökkentésével, amit a hulladékok szelektív kezelésével, egyéb irányú felhasználásával érnek el.

Az önkormányzatoknak a közszolgáltatóval közösen a szelektív hulladékgyűjtés bevezetéséhez ki kell építenie a szelektív hulladékgyűjtő létesítményeket (gyűjtőszigetek) biztosítania kell az ehhez szükséges edényzetet.

A szelektív gyűjtés megalapozása az első ütemben tervezett feladat, amely kettős irányú, egyrészt közvetett lakossági – lakóterületi – szelektív hulladékgyűjtés, másrészt lerakóhelyi szelektív kezelés. A közvetett gyűjtés egy-egy begyűjtő egység létesítésével érhető el, amikor a lakos viszi be a hulladékot a gyűjtőhelyre, a lerakóhelyi szelektív kezelés a hulladék utóválogatása.

A települési folyékony hulladékok területén, törekedni kell az ingatlanok minél nagyobb számú csatlakozására a szennyvízelvezető csatornahálózatra, a helyi nem vízzáró szennyvíztárolók megszüntetésére.

VII/12. Táblázat: Települési hulladékok hasznosításával, ártalmatlanításával kapcsolatos cselekvési program

Cél	Cselekvési program	Résztvevők	Időzítés
Megelőzés, Hasznosítás, Ártalmatlanítás Szelektív hulladékgyűjtés	Tudatformálás, felvilágosítás	Önkormányzat, iskola, óvoda	2004-től
	Szelektív gyűjtő edényzetek, gyűjtőszigetek kihelyezése és használat	Szolgáltató,	2005-től

kialakítása és alkalmazása		önkormányzat	
Az engedéllyel rendelkező hulladéklerakó felszámolási programja	A hulladéklerakó felülvizsgálata folyamatban van. Az Észak-Magyarországi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség állásfoglalásának függvényében a lerakóval kapcsolatos teendők elvégzése	Szolgáltató, önkormányzat, vállalkozások	2004-től
Az ingatlanok csatornahálózatra való teljes körű rácsatlakoztatása	Tudatformálás, felvilágosítás Szennyvízelvezető csatornahálózatra történő minél nagyobb arányú csatlakoztatása	Önkormányzat, lakosság	2004-től

Rövid távú (2006. december 31.-ig megvalósítandó) célok:

Projekt célja:	Lakosság és intézmények hulladékgyűjtő edényzeteinek korszerűsítése
Projekt tartalma:	Az érintett településen a szabványos edénnyel még el nem látott háztartások számának csökkentése, lakossági és intézményi edénnyetrendszer folyamatos karbantartása, fejlesztése.
Feladat, eszközök:	A teljes lakosság szabványos gyűjtőedénnyel történő ellátásának megoldása. A gyűjtőedénnyet karbantartása, az elhasználódottak cseréje. Lakosság-családi házak: 120 l-es edénnyet Intézmények: 120 l-es, 1,1 m ³ -es, 5 m ³ -es edénnyet
Résztvevők:	Lakosság, önkormányzat, közszolgáltató
Felelős:	Önkormányzat, lakosság, közszolgáltató
Projekt célja:	Szelektív hulladékgyűjtés fejlesztése
Projekt tartalma:	Gyűjtőszigetek kihelyezése (3 db), (tervezett hulladékudvar kialakítása)
Feladat, eszközök:	Tudatformálás, ismeretterjesztés Gyűjtőszigetek, (tervezett hulladékudvar) kialakítása.
Résztvevők:	Lakosság, önkormányzat, civil szervezetek, média, oktatás
Felelős:	Önkormányzat
Projekt célja:	Irodai papír hulladékok szelektív gyűjtése
Projekt tartalma:	Elsősorban az irodai tevékenységek során keletkező papír hulladékok nagyobb arányú szelektív gyűjtése
Feladat, eszközök:	Közüntézményeknél, irodaházaknál gyűjtőedénnyet kihelyezése Ismeretterjesztés, tudatformálás
Résztvevők:	Lakosság, intézmények, önkormányzat
Felelős:	Önkormányzat
Projekt célja:	A hulladékgazdálkodással kapcsolatos adatok nyilvántartásának javítása.
Projekt tartalma:	Javítani kell a településen a már meglévő és az újonnan bejelentett

	vállalkozásoknak a hulladékokkal kapcsolatos nyilvántartásának pontosságát a 164/2003.(X.18.) Korm. rendelet szellemében.
Feladat, eszközök:	Az egyes hulladékáramok nyomonkövetése, nyilvántartása Az egyes hulladéktípusok megfelelő különgyűjtése Ismeretterjesztés, tudatformálás
Résztvevők:	Cégek, önkormányzat, lakosság, civil szervezetek, hulladék szállítók, befogadók
Felelős:	Önkormányzat, vállalkozások, hulladék szállítók, közszolgáltatók, befogadók
Projekt célja:	Illegális folyékony hulladék leürítésének megszüntetése, a szállítás, leürítés ellenőrizhetővé tétele
Projekt tartalma:	A folyékony hulladék szállítási közszolgáltatás megszervezése
Feladat, eszközök:	Nyílt közszolgáltató kiválasztási pályázat meghirdetése, közszolgáltató kiválasztása, közszolgáltatási szerződés megkötése, önkormányzati rendelet megalkotása a közszolgáltatásról.
Résztvevők:	Önkormányzat
Felelős:	Önkormányzat
Projekt célja:	A települési folyékony hulladék szállításával, kezelésével kapcsolatos adatok nyilvántartásának javítása.
Projekt tartalma:	A szennyvíztisztító telepekre beszállított folyékony hulladék származási helyének pontosabb nyilvántartása.
Feladat, eszközök:	Jogszabályoknak megfelelő adatbázis létrehozása.
Részvevők:	Szállítók, kezelők
Felelős:	Szállítók, kezelők
Projekt célja:	Talaj- és talajvízszennyezést kizáró, vízzáróan kialakított egyedi szennyvíztárolók kialakítása
Projekt tartalma:	A működő egyedi szennyvíztárolók környezetvédelmi és műszaki szempontból történő felülvizsgálata ellenőrzése.
Feladat, eszközök:	Hatósági engedélyezés, helyszíni ellenőrzés Tudatformálás, felvilágosítás
Résztvevők:	Önkormányzat, lakosság, média, civil szervezetek
Felelős:	Polgármesteri Hivatal, lakosság
Projekt célja:	Szennyvízcsatorna hálózatra való rákötések számának növelése.
Projekt tartalma:	Minden településen a csatornával ellátott lakások számánál kisebb arányban valósulnak meg rákötések. A bevezetésre kerülő talajterhelési díj behajtása segíteni fogja a rákötések számának növelését, azonban további akciók, kötelezések szükségesek a kiépült csatornahálózat minél jobb kihasználtságának eléréséhez.
Feladat, eszközök:	Rákötést segítő akciók, kedvezmények, hatósági kötelezések Tudatformálás, ismeretterjesztés.
Résztvevők:	Lakosság, önkormányzat, a szennyvízhálózat üzemeltetői, média, civil

Felelős: szervezetek
Önkormányzat

Projekt célja: Dögtelep végleges felszámolása
Projekt tartalma: A bezárt dögtelep felszámolása
Feladat, eszközök: Pályázat készítése a dögtelep végleges felszámolásának érdekében

Résztvevők: Önkormányzat, pályázati cégek
Felelős: Önkormányzat

Középtávú (2008. december 31-ig megvalósítandó) célok:

Projekt célja: Lakossági és intézményi veszélyes hulladék gyűjtés, kezelés megoldása
Projekt tartalma: A lakosságnál és az önkormányzati intézményeknél keletkező veszélyes hulladékok (pl.: használt elemek, festékpátronok, lejárt gyógyszerek, festékes és növényvédő szerek göngyöleg) gyűjtése és ártalmatlanítása.
Feladat, eszközök: A kialakítandó hulladékudvaron szükséges biztosítani a veszélyes hulladékok gyűjtésének lehetőségét, vagy üzemi vagy munkahelyi gyűjtőhely kialakítása a veszélyes hulladék gyűjtésére.
Tudatformálás, ismeretterjesztés

Résztvevők: Lakosság, önkormányzat, civil szervezetek, média, oktatás
Felelős: Önkormányzat

Projekt célja: A 2002. évi XLIII. törvény előírása alapján a lerakással ártalmatlanított biológiailag lebomló szervesanyag-tartalmat 2004. július 1. napjáig 75%-ra, 2007-ig, 50%-ra kell lecsökkenteni.

Projekt tartalma: Házi komposztálás elterjesztése
Feladatok, eszközök: Ismeretterjesztés, tudatformálás

Résztvevők: Lakosság, önkormányzat, média, civil szervezetek, oktatás
Felelős: Önkormányzat

Projekt célja: Szennyvízcsatorna hálózat kiépítése, bővítése, korszerűsítése, szennyvíztisztító telepek létesítése, kapacitásbővítése
Projekt tartalma: szennyvízcsatorna hálózat kiépítése, szennyvíztisztító telep létesítése
Feladat, eszközök: Pályázatok készítése szennyvízcsatorna hálózat kiépítésére, bővítésére, tisztítótelep létesítésére, kapacitás bővítésére.

Résztvevők: Önkormányzat, pályázati cégek, szennyvízhálózat üzemeltetői
Felelős: Önkormányzat, pályázati cégek, szennyvízhálózat üzemeltetői

A célok megvalósulásának folyamatában kulcsfontosságú szerepet kaphatnak a helyi lakosok, helyi médiák, civil szervezetek.

A terv megvalósításához szükséges a tudatformálási, oktatási feladatok ellátása, illetve a kapcsolódó tájékoztatás, az együttműködések, a megfelelő koordináció biztosítása.

VII.2.2. A környezetvédelmileg nem megfelelő és illegális kezelő, lerakó telepek rekultiválásának, felszámolásának feladatai

A műszaki követelményeknek nem megfelelő bezárt és illegális hulladéklerakókat, hulladéklerakásokat fel kell számolni. Ehhez szükséges egy környezetvédelmi felülvizsgálat elvégzése az adott területről, majd ezen adatok felhasználásával, a felszámolás, vagy a rekultiváció megtervezése, illetve a tervek engedélyeztetése után a megvalósítás. Az ehhez szükséges anyagi forrásokat az önkormányzatoknak, vagy saját erőből, vagy céltámogatások, pályázatok útján kell biztosítaniuk.

VII/14. Táblázat: Rekultivációt igénylő engedély nélküli, illegális (vad), használaton kívüli vagy nem megfelelő műszaki védelemmel rendelkező lerakó és az ott lerakott hulladékok mennyisége

Helyszín	Lerakott hulladék megnevezése	Státusza	Használt terület [m ²]	Lerakó állapota	Lerakott hulladék mennyiség [m ³]
Önkormányzati adatszolgáltatás alapján				Észak-magyarországi Környezetvédelmi Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség adatai alapján (2002)	
Dédestapolcsány	Építési-bontási és települési szilárd hulladék	Működő	2800	Részlegesen takart	7000

VII.3. A tervezett intézkedések végrehajtásának sorrendje

A tervezési területen elsődleges cél a csatlakozások számának növelése.

Ezzel párhuzamosan végre kell hajtani a szelektív hulladékgyűjtés bevezetését és a településen található legális és illegális hulladéklerakók rekultivációját.

Az elkészült hulladékgazdálkodási tervet a település önkormányzata rendeletbe hirdeti ki.

A terv hat évente készül és két évente összefoglalót kell készíteni a benne foglaltak végrehajtásáról illetve ezzel egyidejűleg felül kell vizsgálni és a végrehajtás tapasztalatai alapján szükség szerint módosítani. A felülvizsgálat eredményeiről, a tervezési területen végzett hulladékgazdálkodási tevékenységekről tájékoztatni kell a lakosságot és az esetleges módosításokat a települési önkormányzattal újra jóvá kell hagyatni. Két éven belül termódosításra nincs lehetőség.

VIII. FEJEZET: A HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI TERVBEN FOGLALTAK MEGVALÓSÍTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES BECSÜLT KÖLTSÉGEK

A fejezetben szereplő költségek csak iránymutató jellegűek. A projektek megvalósításához szükséges tényleges költségeket a megvalósítás során a konkrétan kidolgozott tervek alapján lehet

megállapítani.

Gyűjtőszigetek becsült költségei

A három hulladékfrakciós gyűjtősziget kialakítására és a működtetéshez szükséges új, szabványosított – a rendszeres hulladékgyűjtéshez használatos, de bedobó szerkezetében átalakított – edényzet beszerzésére és telepítésére vonatkozó becsült költségeit az alábbi táblázat tartalmazza.

VIII/15. Táblázat: A megvalósítás becsült költsége

Település	Gyűjtősziget [db]	Összköltségek a megvalósításra [e Ft]
Dédestapolcsány	3	3.000

A település a kialakítandó szelektív hulladékgyűjtő sziget költségeit a szűkös anyagi források miatt, pályázati úton – a közszolgáltató szakmai és anyagi támogatásával – szeretné biztosítani.

Komposztálás becsült költségei

VIII./16. Táblázat: A megvalósítás becsült költsége

Ingatlanok száma	Házi komposztáló becsült költsége [Ft/db]	Összköltségek a megvalósításra [e Ft]
721	11.000	7.931

Hulladékgyűjtő udvar becsült költségei

A támogatás számításának alapja az az igénybe vevő lakosság, amelyre a szelektíven gyűjthető települési szilárd, valamint a lakosságnál keletkező veszélyes hulladékok gyűjtésének és az elszállításig történő, a települési szilárd hulladék kezelésére szolgáló egyes létesítmények kialakításának és üzemeltetésének részletes műszaki szabályairól szóló 5/2002. (X.29.) KvVM rendelet szerinti kezelésének bevezetését tervezik.

A tervezési területen egy hulladékudvar telepítése tervezhető. A Köztisztasági Egyesülés Hulladékkezelő létesítmények és egyes hulladékkezelési részfolyamatok fajlagos költségeinek revíziója alapján egy hulladékudvar kialakításának a költségeit a VIII/17. táblázat, a hulladékudvar üzemelési költségeit a VIII/18. táblázat tartalmazza.

VIII/17. Táblázat: Kisvárosi hulladékudvar kialakításának költségei

	Megnevezés	M.e.	Mennyiség	Összeg [e Ft]
1.	Hulladékudvar földmunkák – rézsütképzés nélkül (feltöltés, tömörítés)	m ³	1107	528
2.	Iszap és olajfogó berendezés (separator) készítése			
	kézi földkiemelés	m ³	10	27
	alapbetonozás	m ³	2	22
	telepítés	db	1	2.000
3.	Vasbeton támfal készítése			
	támfalbetonozás	m ³	100	517
	zsaluzás	m ²		159
	vas-szerelés	kg		120
	15 draincső	fm		63
	támfal háttöltés (homokos kavics)	m ³		63
4.	Vasbeton akna készítése (vízóra)			
	vízóraakna	m ²	4	160
5.	Nehéz burkolatú út - térszínbetonozás	m ²	641	6 734
6.	Könnyű burkolatú út	m ²	580	6 120
7.	Kerítés építése	fm	230	1 005
8.	Kapu	db	1	350
9.	Portaépület	m ²	28	4 800
10.	Fedett hasznosítható hull.gyűjtőhely	m ²	60	1 200
11.	Konténerek			
	konténerek	db	7	
12.	Vízellátás+tűzcsap+vízóraakna berendezésekkel	fm		2 400
13.	Elektromos áram vezetés földkábelrel + térvilágítás			1 000
14.	Szennyvízelvezetés vagy zárt szennyvízakna			1 000
15.	Telefon ellátás			500
16.	Mázsa	db	1	250
			Mindössz.:	29 018

A beruházási költségek mellett a hulladékudvarok telepítésénél számolni kell az udvarok működtetési költségeivel, amelyet az alábbi táblázat mutat be.

VIII/18. Táblázat: Hulladékudvarok üzemeltetési költségei

Költség elemek	Költségek (ezer Ft)
Bér és járulékai	3.286
Egyéb anyagi ktg.	720
Biztosítás	262
Egyéb költség	206
Igénybevételtől függő ktg.*	2.500
Vállalat irányítás	1.255
Veszélyes hulladék ártalmatlanítás*	1.700
Amortizáció	1.300
Összesen	9.930

*igénybevétel nagyságától függ

Különös figyelmet érdemel, hogy a hulladékudvarok költségeinek egy része jelentősen függ az igénybevétel nagyságától. A költség számításoknál figyelemmel kell lenni arra, hogy ezek a költségek eleinte alacsonyak, mivel kevesen használják az udvarokat. Amint a lakosság megismeri, és egyre nagyobb mértékben veszi igénybe a szolgáltatásokat, ezek a költségek is megemelkednek.

Hulladékgyűjtő edényzetek becsült költségei

VIII/19. Táblázat: A Hulladékgyűjtő edényzetek becsült költségei

Edényzet típusa	Fajlagos beruházási költség [Ft/db]
120 l	6.800
240 l	8.400
770 l	46.600
1,1 m ³	62.400
5 m ³	174.000

Intézményfejlesztési becsült költségek

VIII/20. Táblázat: A megvalósítás becsült költségei

Intézkedés (2004-2008)	Becsült fejlesztési költség (Ft)
Jogalkotás, hulladékgazdálkodási tervezés	1.000.000
Létszámfejlesztés	1.400.000
Technikai fejlesztés	420.000
Oktatás, képzés, szemléletformálás	1.400.000

Illegális vagy nem megfelelő műszaki védelemmel rendelkező hulladéklerakó felszámolásával kapcsolatos becsült költségek

VIII/21. Táblázat: Rekultiváció költségei illegális vagy nem megfelelő műszaki védelemmel rendelkező lerakó esetében

<i>Munkafolyamat</i>	<i>Plató felület</i>	<i>Rézsű felület</i>
	<i>Ft/m²</i>	<i>Ft/m²</i>
Kitermelés	540	1.048
Járulékos költségek	224	224
Felső szigetelő réteg maximum költség	7.955	5.100
Kiegyenlítő, gáztalanító maximum érték	2.800	1.750
Természetes	1.900-2.800	
Mesterséges	1.680	1.750
Természetes szigetelő réteg vagy azzal egyenértékű max.	2.735	1.600
Természetes	1.700	
Mesterséges 1.	1.490	1.600
Mesterséges 2.	2.735	
Szivárgó réteg max.	2.420	1.750
Természetes	1.645-2.420	
Mesterséges	1.680	1.750
Földtakarás (átlagos érték)	1.860	1.940
Tájba illesztés	306	360
Füvesítés	219	325
Fásítás	132	196
Összesen maximum:	10.885	8.672

Települési folyékony hulladék-ártalmatlanítás becsült költségei

Települési folyékony hulladék elvezetésére kiépítendő gerincvezeték becsült fajlagos költsége: 30.000 Ft/folyóméter.

Meglévő gerinchálózatra való új rácsatlakozás kiépítésének becsült fajlagos költsége: 150.000 Ft/db.

A település forráshiány miatt elsősorban pályázati pénzekből, illetve kisebb önkormányzati saját erőből tervezi finanszírozni a tervben foglaltakat.

A fejezetben előforduló becsült költségek minden esetben nettó (áfamentes) összegek.

A hulladékgazdálkodási fejlesztésekkel kapcsolatos hosszú távú elképzelések egyeztetési fázisban vannak, így a megvalósítások konkrét költségei nem becsülhetőek. A tervek konkrét kidolgozása után a Hulladékgazdálkodási Tervek felülvizsgálatra, pontosításra kerülhetnek a települési önkormányzatok által.

A Tervet készítette: FORENTER Kft. (3529 Miskolc, Dessewffy u. 6.)

Miskolc, 2005. április 19.